

Přirozeně sloupcovité mohou být pouze odrůdy jabloní

10. 11. 2021

9.11.2021 - Tisková zpráva – Ústřední kontrolní a zkušební ústav (ÚKZÚZ) upozorňuje veřejnost na skutečnost, že pouze odrůdy jabloní mohou být dlouhodobě sloupcovité bez jakýchkoli pěstebních zásahů. Žádné odrůdy třešní, slivoní, broskvoní ani rybízu či ostružiníku ve sloupcovité podobě nebyly doposud vyšlechtěny, neexistují.

ÚKZÚZ eviduje řadu dotazů a žádostí o radu v případech kdy zakoupené „sloupcovité“ stromky odrůd, mimo odrůd jablek, rostou klasickým rozvětveným způsobem a v případě snahy pěstitelů korigovat korunku řezem do „sloupcovitého“ tvaru vykazují nulovou nebo pouze velmi malou plodnost.

Sdělujeme, že sloupcovité, sloupcovité, kolumnární, baleríny, je označení pro odrůdy jabloně s typem růstu vzpřímeně většinou slabě rostoucím a slabě se větvcím. Prapůvodní matkou všech sloupcovitých odrůd je odrůda jabloně ‘Mc Intosh Wijcik’, která byla objevena v Kanadě v roce 1960 jako přirozená růstová mutace odrůdy ‘Mc Intosh’ a pojmenována po svém objeviteli. Vzhledem k zajímavému růstu této mutace šlechtitelská pracoviště začala s tímto materiálem postupně křížit klasicky rostoucí odrůdy a tak mohly vznikat nové odrůdy se sloupcovitým charakterem růstu.

Původně odrůdy s plody průměrné nebo i podprůměrné kvality a náchylné na houbové choroby pomalu vytlačují moderní odrůdy převážně českého původu, které dosahují velmi dobrých parametrů, jak co se týká kvality plodů, tak odolnosti proti houbovým chorobám.

Z výše uvedeného vyplývá, že přirozenou cestou nelze dosáhnout křížením odrůdy jabloně ničeho jiného než zase odrůdy jabloně. Proto žádné jiné druhy ovocných plodin sloupcovitého charakteru kromě sloupcovitých odrůd jabloní neexistují.

Dosud nebyly vyšlechtěny žádné odrůdy třešní, slivoní, broskvoní ani rybízu či ostružiníku ve sloupcovité podobě, jak lze mnohdy zhlédnout v nabídkách prodejců.

Pokud jsou nabízeny sloupcovité odrůdy jiných ovocných druhů než jabloně, většinou se jedná o klasicky rostoucí odrůdy naštěpované v lepším případě na slabě rostoucích podnožích, které však nerostou sloupcovitě, ale pouze slabě (slivoně, třešně ad.).

Také je obvyklá záměna za spurtypově (zakrsle) rostoucí odrůdy (jabloně ‘James Grieve Super Compact’, ‘Pidi’, ‘Rubín Spur’ hrušeň ‘Decora’ aj.), které mají zkrácená internodia (vzdálenost mezi pupeny na výhonu), takže celkově rostou pomalu a slabě, nikoliv však sloupcovitě. V tomto případě se jedná o odrůdy, které lze do sloupcovitého tvaru zapěstovat, ale nerostou tak přirozeně. Kvalita plodů se pochopitelně nemění, ale značně klesá násada plodů a následný výnos.

ÚKZÚZ tak upozorňuje spotřebitele na výše uvedené skutečnosti a doporučuje, aby si informace před samotným nákupem ovocných stromků sloupcovitého typu ověřovali.

Registrované odrůdy ovocných druhů, včetně podnoží, a které lze uvádět do oběhu v ČR zveřejňuje ÚKZÚZ v aplikaci [Databáze odrůd ÚKZÚZ](#) a další podrobnosti na odkazu „[Odrůdy](#).“

Ivana Kršková, tisková mluvčí